

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

**UBND QUẬN NAM TỪ LIÊM
TRƯỜNG MẦM NON TRUNG VĂN**

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**TÊN ĐỀ TÀI:
MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÚP CHO TRẺ
MẪU GIÁO 4 – 5 TUỔI HỌC TỐT
MÔN LÀM QUEN VỚI TOÁN.**

Lĩnh vực: Phát triển nhận thức

Cấp học: Mầm non

Giáo viên: Nguyễn Thị Thanh Thủy

Năm học 2016 -2017

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

MỤC LỤC

A – ĐẶT VẤN ĐỀ

- I. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI**
- II. MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU**
- III. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU**
- IV. PHẠM VI, THỜI GIAN NGHIÊN CỨU**
- V. NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU**

B – GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

- I. CƠ SỞ LÝ LUẬN**
- II. CƠ SỞ THỰC TIỄN**
  - 1. Thuận lợi.**
  - 2. Khó khăn.**

C - MỘT SỐ BIỆN PHÁP

- I. KHẢO SÁT BAN ĐẦU**
- II. NHỮNG BIỆN PHÁP THỰC HIỆN**

D – KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

- I. KẾT LUẬN**
- II. KHUYẾN NGHỊ**

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

**TÊN ĐỀ TÀI:
MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÚP CHO TRẺ
MẪU GIÁO 4 – 5 TUỔI HỌC TỐT MÔN LÀM QUEN VỚI TOÁN.**

A – ĐẶT VẤN ĐỀ

I. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI:

Trẻ em từ 0 – 6 tuổi là giai đoạn đầu tiên của một con người, đây là giai đoạn quan trọng nhất của con người. Hơn nữa, trẻ em là hi vọng, là niềm vui và hạnh phúc của mọi gia đình, là tương lai của cả dân tộc. Việc bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ ngay từ nhỏ để hình thành và phát triển nhân cách một cách toàn diện không phải chỉ là trách nhiệm của một người mà của toàn xã hội và của cả nhân loại. Trong giai đoạn này tất cả mọi việc đều bắt đầu: từ bắt đầu ăn, bắt đầu nói, bắt đầu nghe, nhìn và vận động từng cử chỉ của đôi chân, đôi tay nhỏ bé của trẻ. Đây là thời kì giữ vai trò quan trọng nhất trong việc lĩnh hội những khái niệm đạo đức sơ đẳng. Để thực hiện tốt giảng dạy theo chương trình giáo dục mầm non mới đòi hỏi phải giáo dục trẻ theo 5 lĩnh vực gồm: Phát triển nhận thức, phát triển thể chất, phát triển ngôn ngữ, phát triển tình cảm xã hội, phát triển thẩm mỹ. Trong lĩnh vực phát triển nhận thức có rất nhiều hoạt động, đặc biệt là hoạt động làm quen với toán nhằm hình thành cho trẻ những biểu tượng ban đầu về toán học là vô cùng quan trọng, là cơ sở, là tiền đề để trẻ tiếp tục tiếp thu kiến thức khó hơn ở bậc học tiếp theo.

Khả năng học tốt hay không tốt môn toán của trẻ ngoài việc do năng khiếu bẩm sinh của trẻ, mặt khác còn do trẻ có kỹ năng học môn học này hay không. Nhiều bậc cha mẹ cho rằng chỉ nên quan tâm đến kiến thức toán học và phát triển kỹ năng học toán cho trẻ khi chúng bắt đầu đi học lớp một. Điều này hoàn toàn sai lầm. Kỹ năng học toán của trẻ cần phải được bắt đầu từ rất sớm khi trẻ còn nhỏ. Kỹ năng học toán của trẻ có thể được rèn luyện qua nhiều hoạt động hàng ngày như thông qua các câu chuyện, bài hát, đặc biệt qua các trò chơi giàu trí tưởng tượng. Thông qua các hoạt động đó con bạn có nhiều cơ hội để tìm hiểu về toán học.

Từ mục tiêu, nội dung, chăm sóc giáo dục mầm non mới hiện nay là nhằm phát triển toàn diện trẻ, hình thành cho trẻ những cơ sở ban đầu của nhân cách con người. Mục tiêu đó là hình thành ở trẻ những chức năng tâm lý, những cơ sở ban đầu của nhân cách, năng lực làm người của trẻ và chuẩn bị cho trẻ bước vào học phổ thông có hiệu quả.

Toán học không đơn giản chỉ là học cách làm thế nào để đếm các con số. Học cách để biết nhận thức về đo lường và hình dạng cũng là một phần quan trọng trong việc phát triển kỹ năng học toán cùng như khả năng tư duy logic của trẻ sau này. Thông thường những trẻ có khả năng tư duy logic sẽ thông minh hơn những đứa trẻ khác.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Dạy trẻ nhận biết phân biệt về biểu tượng toán là dạy trẻ cách làm quen và hình thành cho trẻ các biểu tượng toán về tập hợp, số lượng, phép đếm... Trong đó yêu cầu của nội dung này là trẻ phải đếm được thứ tự trong phạm vi đếm 10. Nhận biết quan hệ số lượng trong phạm vi 5, nhận biết các chữ số từ 0 – 5. Biết thực hiện một số những phép biến đổi đơn giản như thêm bớt, tạo nhóm, tách và gộp đồ vật có số lượng trong phạm vi 5 thành 2 phần. Đây là một trong những nội dung chính nằm của việc dạy học cho trẻ làm quen với biểu tượng toán, vì số lượng bài chiếm nhiều thời gian hơn so với một số nội dung khác về các hình, các khối, định hướng không gian, phép đo. Để dạy trẻ được những nội dung này và nắm bắt kiến thức được một cách có hệ thống và chính xác, đòi hỏi người giáo viên phải có sự thay đổi trong phương pháp dạy trẻ theo hướng tích cực hoạt động lấy trẻ làm trung tâm. Kích thích trẻ tự khám phá, nhận xét, phán đoán về những vấn đề có liên quan đến môn học.

Đối với trẻ mầm non việc tiếp thu, lĩnh hội những kiến thức còn hạn chế, các quá trình phát triển và tư duy, trí tuệ, nhân cách đang từng bước hình thành, trẻ rất dễ nhớ nhưng cũng rất mau quên những kiến thức mà cô cung cấp; vì thế việc hình thành cho trẻ những hiểu biết sơ đẳng về hoạt động làm quen với Toán là rất cần thiết. Nhưng làm thế nào để trẻ học tốt môn toán một cách hiệu quả nhất, lôi cuốn trẻ nhất. Vậy làm thế nào để phát huy được vai trò giúp trẻ học tốt môn toán, phát huy những biểu tượng toán sơ đẳng một cách có hiệu quả tốt nhất. Điều đó đã khiến tôi trăn trở, suy nghĩ, học hỏi để tìm ra biện pháp dạy trẻ giúp trẻ tiếp thu những kiến thức sơ đẳng về toán học trong trường mầm non. Chính vì thế nên tôi đã chọn đề tài: "Một số biện pháp dạy trẻ 4 – 5 tuổi học tốt môn Toán trong trường mầm non" để viết sáng kiến kinh nghiệm.

II. MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU:

Trong công tác giáo dục trẻ ở trường mầm non thì việc cho trẻ làm quen với các biểu tượng toán là không thể thiếu. Việc nghiên cứu quá trình hình thành biểu tượng toán sơ đẳng của trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi, từ đó tìm ra biện pháp giúp cho trẻ 4 - 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

III. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU:

Hiện nay tôi đang trực tiếp chăm sóc giáo dục trẻ lớp mẫu giáo nhỡ ở trường mầm non. Vì vậy tôi chọn đối tượng nghiên cứu là trẻ mẫu giáo nhỡ 4 - 5 tuổi.

IV. PHẠM VI, THỜI GIAN NGHIÊN CỨU:

Nghiên cứu thu thập tài liệu, tìm hiểu thực tế về khả năng tiếp thu và sự hứng thú của trẻ trong các hoạt động làm quen với toán.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Đề tài này được tiến hành trong năm học 2016 – 2017, tại lớp mẫu giáo 4 – 5 tuổi của trường mầm non.

V. NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU:

Nghiên cứu cơ sở lý luận của quá trình hình thành biểu tượng về số lượng, chữ số và phép đếm của trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi.

Đề xuất một số biện pháp gây hứng thú cho trẻ mẫu giáo 4 -5 tuổi hình thành biểu tượng về số lượng, chữ số và phép đếm trong hoạt động làm quen với toán.

B – GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. CƠ SỞ LÝ LUẬN:

Trẻ sinh ra và lớn lên giữa thế giới của các sự vật và hiện tượng đa dạng. Ngay từ nhỏ trẻ đã được tiếp xúc và làm quen với những nhóm vật có màu sắc, kích thước và số lượng phong phú, với các âm thanh chuyển động có ở xung quanh trẻ. Trẻ lĩnh hội số lượng của chúng bằng các giác quan khác nhau như: Thị giác, thính giác, giác quan vận động...

Việc cho trẻ 4 - 5 tuổi làm quen với toán là một trong những hoạt động rất quan trọng của trẻ ở trường mầm non. Nó là một trong những hoạt động giúp trẻ phát triển toàn diện một cách tốt nhất. Trong đó dạy trẻ làm quen với toán về tập hợp và số lượng giúp trẻ có những hiểu biết về thế giới xung quanh, các mối quan hệ về tập hợp và số lượng, về hình dạng, kích thước, khả năng định hướng không gian. Trẻ làm quen với toán về tập hợp và số lượng còn góp phần tạo điều kiện hình thành những tư duy toán học sơ đẳng, phát triển nhận thức, phát triển trí tuệ, là nền móng vững chắc vào việc hình thành nhân cách cho trẻ sau này. Nó để lại những dấu ấn trong tiềm thức suốt cả quá trình học toán ở các cấp sau này của trẻ. Để thực hiện tốt kế hoạch, nhiệm vụ năm học 2016-2017 được giao, tôi luôn luôn băn khoăn, lo lắng, suy nghĩ phải làm gì, và làm như thế nào giúp trẻ tiếp thu nhận thức về môn toán một cách thoải mái, nhẹ nhàng nhưng đạt kết quả cao nhất, trẻ được học toán về số lượng, chữ số và phép đếm một cách tốt nhất. Bởi chỉ có như thế ngay từ tuổi ấu thơ giáo viên mới cung cấp cho trẻ những kiến thức sơ đẳng về toán, về tập hợp và số lượng, các nhóm đối tượng với nhau, chúng có thể giống và khác nhau về hình dạng, kích thước, màu sắc, cao thấp...trẻ được tư duy, suy nghĩ, làm quen với phép đếm, biết được số lượng, các số tương ứng trong phạm vi 5...

Như chúng ta đã biết để đạt được biểu tượng toán sơ đẳng cho trẻ thì chúng ta phải biết xây dựng cho trẻ một hệ thống các khái niệm về kiến thức toán học cơ bản, ban đầu từ dễ đến khó, từ đơn giản đến phức tạp, từ trực quan đến trừu tượng... Đồng thời, chúng ta phải chỉ ra mối quan hệ tương ứng kiến thức nhằm giúp trẻ

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán. hiểu và có khả năng vận dụng kiến thức của trẻ phải được diễn ra thông qua các hoạt động chơi hoặc các hoạt động mang tính chất vui chơi, để góp phần phát triển toàn diện cho trẻ. Tổ chức hoạt động làm quen với môn toán cho trẻ mầm non là một hoạt động rất quan trọng. Một tiết học nếu chỉ dạy đúng phương pháp, đầy đủ các bước, thì vẫn chưa đủ vì trẻ của chúng ta chỉ thực sự đón nhận sự truyền tải kiến thức một cách sinh động hấp dẫn khi tiết học đó có những đồ dùng sinh động, phong phú, lôi cuốn đối với trẻ. Là một người giáo viên mầm non, ngoài việc quan tâm và nhiệt tình chăm sóc giáo dục trẻ, tôi còn dành thời gian nghiên cứu học hỏi để có những sáng tạo riêng cho bộ môn toán. Việc đổi mới giáo dục làm quen với toán cũng đã có định hướng đổi mới hình thức thực hiện trên cơ sở khoa học, đảm bảo tính đặc thù của hoạt động toán sơ đẳng. Việc nâng cao kỹ thuật thực hành giúp trẻ cảm nhận toán một cách thoải mái, đồng thời tạo cho trẻ có kỹ năng kiến thức phong phú về toán. Trẻ biết thiết lập tương ứng 1:1 trong quá trình đếm, mỗi từ số ứng với một phần tử của tập hợp mà trẻ đếm. Trẻ hiểu rằng, khi đếm thì số cuối cùng là số chỉ kết quả tương ứng với nhóm đồ vật mà trẻ vừa đếm.

Học toán vừa giúp trẻ phát triển nhận thức, có những hiểu biết về thế giới xung quanh, các mối quan hệ về tập hợp và số lượng, về hình dạng, kích thước, khả năng định hướng trong không gian, khả năng chú ý, ghi nhớ, tư duy, cung cấp cho trẻ những kiến thức sơ đẳng về toán ngay từ thuở ấu thơ, làm nền tảng cho sự phát triển sau này của trẻ một cách tốt nhất. Đặc điểm của toán là một môn học khô khan, gò bó đối với trẻ ở lứa tuổi mầm non. Với giờ học toán giáo viên cần làm rất nhiều đồ dùng, đồ chơi đa dạng, phong phú về chủng loại, về màu sắc... kích thích sự hứng thú, tích cực hoạt động.

II. CƠ SỞ THỰC TIỄN

1. Thuận lợi:

Phòng giáo dục và đào tạo Quận Nam Từ Liêm, ban giám hiệu nhà trường quan tâm tạo điều kiện về mọi mặt, trang bị đầy đủ cơ sở vật chất, đồ dùng, đồ chơi, lớp học rộng rãi thoáng mát.

Giáo viên trẻ, nhiệt tình, có trình độ chuẩn và trên chuẩn, có ý thức học hỏi qua việc đọc, tham khảo tài liệu và các phương tiện thông tin đại chúng. Lớp học được trang bị máy vi tính giúp giáo viên thuận lợi trong việc soạn giáo án, chuẩn bị và sử dụng giáo án điện tử trong các tiết dạy.

Đa số trẻ ở gần trường nên rất chăm đến lớp. Trẻ ở cùng một độ tuổi nên mức độ nhận thức tương đối đồng đều.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Bản thân tôi nhận thức được tầm quan trọng của việc dạy cho trẻ nắm chắc các kiến thức trong hoạt động làm quen với biểu tượng toán sơ đẳng, không những giúp cho trẻ học bộ môn toán sau này dễ dàng hơn mà còn giúp cho trẻ tiếp thu kiến thức của các môn học khác một cách nhanh nhạy và chính xác hơn. Chính vì vậy trong tiết dạy mọi lúc, mọi nơi tôi luôn tìm tòi làm thêm nhiều đồ dùng, đồ chơi có màu sắc mẫu mã đẹp, sáng tạo đi sâu nghiên cứu hoạt động dạy môn học cho trẻ “Làm quen với Toán” nhằm truyền thụ kiến thức cho trẻ sao cho trên lĩnh hội tri thức một cách nhẹ nhàng, thoải mái, không bị gò ép và áp đặt trẻ mà đạt kết quả lại cao.

2. Khó khăn:

Một số trẻ quá hiếu động và một số trẻ khác lại quá nhút nhát.

Một số trẻ còn được gia đình nuông chiều hay nghỉ học.

Một số phụ huynh chưa nhận thức hết được yêu cầu và tầm quan trọng về các môn học của trẻ ở trường mầm non. Phụ huynh hiểu một cách đơn giản, trẻ đến lớp chỉ là học hát, học múa, nghe cô kể truyện, đọc thơ. Chính vì vậy một phần nào làm cho sự nhận biết của trẻ về môn toán vẫn còn rất hạn chế.

Vốn hiểu biết của trẻ còn hạn chế. Nhận thức của trẻ về chưa chắc chắn, trẻ còn hay quên, hay nhầm lẫn, còn rụt rè, chưa mạnh dạn, chưa tự tin khi trả lời các câu hỏi và khi tham gia các hoạt động. Đầu năm học, tôi nhận lớp với số trẻ được chuyển từ lớp mẫu giáo bé 3 - 4 tuổi lên lớp mẫu giáo nhỡ 4 - 5 tuổi chỉ có 31 trẻ cộng thêm 16 trẻ mới, trong đó có một số trẻ chưa qua lớp mẫu giáo bé nên việc tiếp thu còn hạn chế, thiếu hệ thống.

Bản thân tôi còn hạn chế về việc tổ chức đổi mới phương pháp dạy học. Thời gian dành cho học tập và nghiên cứu tài liệu còn hạn chế. Khi tổ chức hoạt động học tập vẫn còn gò bó, chưa phát huy hết tính sáng tạo của trẻ.

Việc dạy trẻ hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng sẽ đạt được hiệu quả cao hơn, trẻ sẽ có các kỹ năng, sẽ có đầy đủ những biểu tượng toán, trẻ hứng thú cao và tham gia hoạt động hình thành các biểu tượng về toán một cách thoải mái, tự tin khi cô giáo có những biện pháp gây hứng thú cho trẻ 4 - 5 tuổi hình thành biểu tượng về số lượng, chữ số và phép đếm trong hoạt động làm quen với toán.

C - MỘT SỐ BIỆN PHÁP

Để biết được khả năng nắm được kiến thức và kỹ năng thực hành của trẻ thông qua hoạt động làm quen với toán của trẻ từ đó tôi đưa ra biện pháp thực hiện, tôi đã tiến hành khảo sát chất lượng ban đầu và đưa ra một số biện pháp sau:

I. KHẢO SÁT BAN ĐẦU:

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Tôi tiến hành khảo sát 100% số trẻ trong lớp là 47 cháu. Sau đây là kết quả tổng kết khả năng quan sát và so sánh, phân loại của trẻ thông qua một số tiết làm quen với môi trường xung quanh mà tôi đã tổng hợp:

Tổng số trẻ là 47 trẻ.

STT	Khả năng nắm được kiến thức và kỹ năng thực hành	Kết quả	
		Số lượng	Tỷ lệ
1	Loại tốt	6	12.8 %
2	Loại khá	10	21.3 %
3	Loại trung bình	19	40.4 %
4	Loại yếu	12	25.5 %

Qua khảo sát trên tôi thấy số trẻ nắm được kiến thức và kỹ năng tham gia hoạt động còn thấp, khả năng nhận biết số lượng và so sánh thêm bớt của trẻ chưa đạt kết quả cao, trẻ hoạt động chưa thoải mái, tự tin.

Thực tế đó chính là điều tôi suy nghĩ: Làm thế nào để đưa trẻ vào hoạt động với toán một cách tự nguyện và hứng thú, nắm vững các kiến thức và kỹ năng thực hành. Tôi đã quyết định chọn biện pháp sau:

II. CÁC BIỆN PHÁP THỰC HIỆN:

Biện pháp 1: Lựa chọn đồ dùng, đồ chơi sáng tạo để tổ chức hoạt động làm quen với toán.

a. Đồ dùng của cô

Đặc điểm tư duy của trẻ là tư duy trực quan. Vì vậy đồ dùng, đồ chơi phục vụ giảng dạy là rất cần thiết, đồ dùng, đồ chơi là chiếc cầu nối giữa trẻ và hoạt động nhận thức. Cho trẻ hoạt động với đồ dùng, đồ chơi là cách thức giúp trẻ lĩnh hội kiến thức và kinh nghiệm sống. Một tiết học không thể đạt kết quả cao nếu như thiếu đồ dùng giảng dạy. Do đó việc lựa chọn đồ dùng giáo cụ phù hợp với tiết dạy là vô cùng quan trọng. Muốn dạy một giờ học đạt kết quả cao thì khâu chuẩn bị chiếm 50%. Đồ dùng trực quan cũng như những đồ dùng để phục vụ cho các cháu trong hoạt động làm quen với môn toán phải đẹp, an toàn, dễ sử dụng, sinh động thì giờ học mới đạt kết quả cao.

Thí dụ: Trong tiết tách – gộp trong phạm vi 4, tôi sử dụng nhóm hoa và quả để dạy trẻ tách và gộp, 4 bông hoa cắm vào 2 lọ, 4 quả táo bày vào 2 đĩa.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Hoạt động làm quen với toán “Dạy trẻ so sánh chiều dài của 2 đối tượng” tôi sử dụng những đồ vật quen thuộc gần gũi trẻ, màu sắc đẹp, dễ sử dụng thu hút trẻ trong hoạt động, giúp trẻ nhận biết, so sánh chiều dài của 2 đối tượng, biết tên gọi, đặc điểm của buro thiếp, băng giấy màu, sử dụng đúng từ dài hơn – ngắn hơn. Với tiết dạy “So sánh chiều dài của 3 đối tượng” trẻ sử dụng đúng từ “dài nhất, ngắn hơn, ngắn nhất”.

Thí dụ: Hoạt động làm quen với môn toán “Dạy trẻ nhận biết phân biệt hình tròn và hình vuông” bằng nguyên liệu là vỏ hộp bánh, xốp, đề can, giấy màu tôi làm những chiếc bánh trung, bánh gối, giò, nem chua, đậu phụ dón, bánh cốm, bánh đúc, bánh đậu xanh... Tôi cho trẻ tìm xung quanh lớp xem có đồ dùng đồ chơi gì có dạng hình tròn, hình vuông, và hỏi trẻ: Con tìm được cái gì? Có màu gì? Được làm từ nguyên liệu gì?... Thông qua hoạt động trẻ biết tên gọi, đặc điểm của một số loại bánh như: bánh trung, bánh dày, nem chua, bánh cốm... Trẻ nhận biết phân biệt được hình tròn, hình chữ nhật, hình vuông. Hơn nữa trẻ còn đếm số lượng trong phạm vi 5 và đặt thẻ số vào từng hộp và đĩa đựng từng loại bánh.

Trẻ đếm 5 cái bánh chưng và 5 cái giò lụa.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Bánh tôm, bánh khoai môn và bánh đúc lạc

Với những đồ dùng dễ sử dụng, gần gũi đối với trẻ bằng những nguyên vật liệu dễ kiếm lại được sử dụng trong nhiều hoạt động như: “Dạy trẻ so sánh độ lớn của 2 đối tượng”, tôi chuẩn bị cho mỗi trẻ 1 cốc to và 1 cốc nhỏ, 1 đĩa to với 1 đĩa nhỏ giúp trẻ dễ dàng thực hiện các thao tác so sánh và đưa ra nhận xét của mình về độ lớn của 2 đối tượng, trẻ nói đúng từ to hơn – nhỏ hơn. Hơn nữa trẻ được củng cố kiến thức với hoạt động trò chơi “Chọn nhanh và đúng” với nhiệm vụ phân loại rau củ: củ to bỏ vào rổ to, củ nhỏ bỏ vào rổ nhỏ.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Ngoài ra tôi còn làm được rất nhiều đồ dùng khác như các con vật, cây dừa, những bông hoa, cột đèn giao thông, hay các phương tiện giao thông như xe đạp, xe xích lô, các con vật trông ngộ nghĩnh đáng yêu và một số loại hoa, rau củ quả trở nên gần gũi quen thuộc đối với trẻ, và những đồ dùng này còn được sử dụng trong các hoạt động khác như hoạt động khám phá, hoạt động làm quen với văn học...

b. Đồ dùng của trẻ:

Sự chuẩn bị đồ dùng của trẻ sẽ là công cụ để trẻ sử dụng trực tiếp những kiến thức cô giáo dạy một cách nhanh nhất và thoải mái nhất. Thông qua các thao tác trẻ sử dụng đồ dùng, giáo viên có thể kiểm tra để biết khả năng tiếp nhận kiến thức của từng trẻ. Với những chất liệu rất đơn giản, dễ kiếm như bìa cát tông, vỏ hộp sữa chua, xốp màu, sẽ tạo ra các đồ chơi, đồ dùng rất sinh động, phong phú, đẹp, hấp dẫn trẻ.

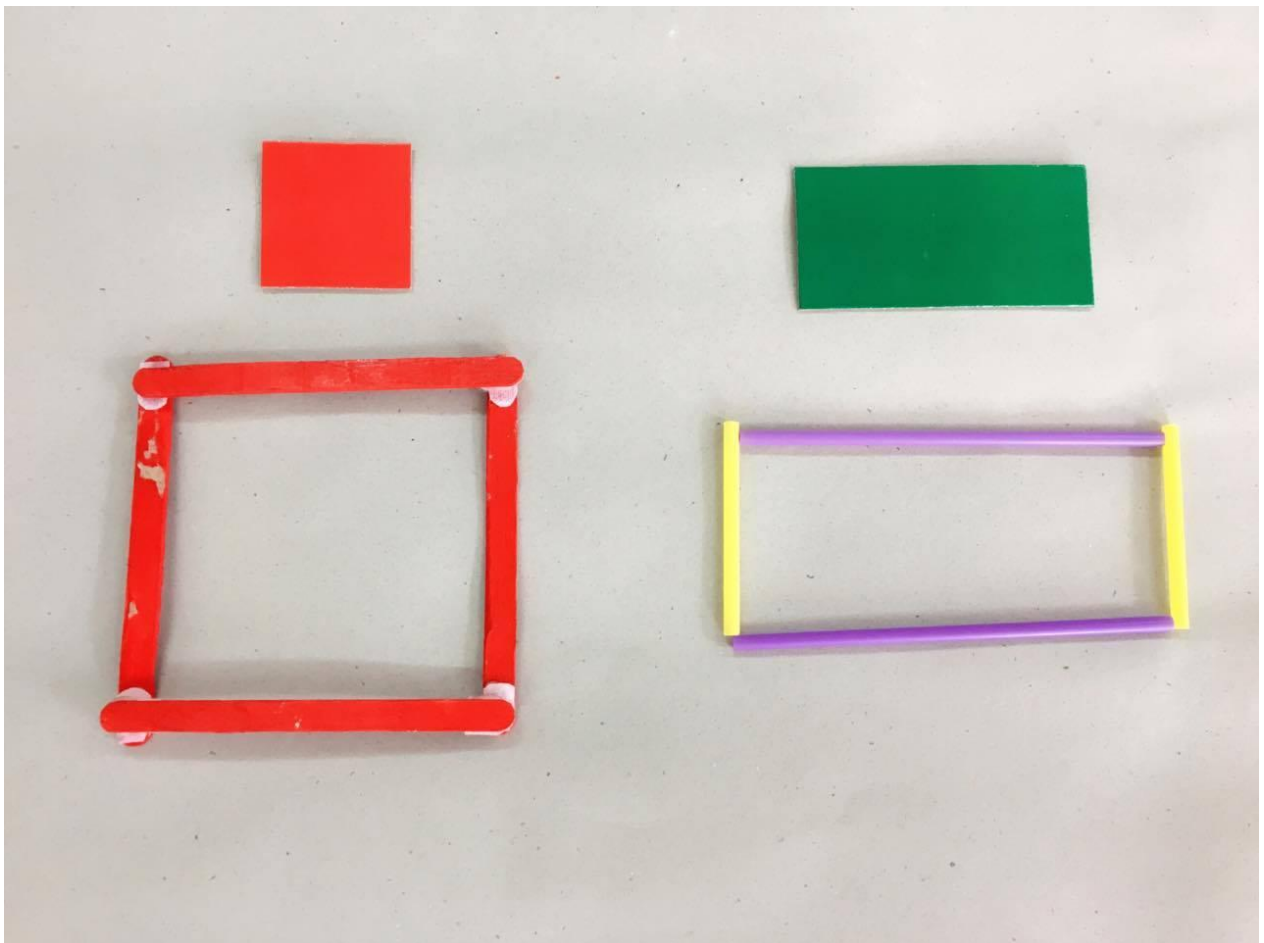
Thí dụ: Trong hoạt động làm quen với toán “Tách gộp trong phạm vi 5” tôi đã làm bưu thiếp màu xanh và bưu thiếp màu vàng, mỗi bưu thiếp có 5 cái nơ, trẻ sẽ phải gắn 5 nơ lên 2 tay xách của 2 lẵng hoa trên bưu thiếp. Gắn quả lên cây: 1 quả vàng và 3 quả xanh để có đủ 4 quả trên cây.

Hoạt động làm quen với môn toán “Dạy trẻ so sánh chiều dài của 3 đối tượng” chỉ đơn giản là những tấm bìa màu tôi làm thành những băng giấy nhiều màu sắc, đẹp mắt, dễ sử dụng, gây hứng thú cho trẻ khi tham gia hoạt động.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Tiết dạy nhận biết, phân biệt hình tròn với hình tam giác, hình vuông, hình chữ nhật theo đường bao chung. Tôi hỏi trẻ hình nào lăn được kích thích sự tò mò của trẻ nhưng không cho trẻ tự lăn mà cô hướng dẫn trẻ thực hiện cách lăn hình rồi mới cho trẻ thực hiện lăn hình. Từ đó, trẻ biết hình tròn lăn được vì có đường bao cong xung quanh, các hình chữ nhật, hình vuông, hình tam giác không lăn được vì có đường bao thẳng.

Tiết dạy trẻ so sánh, phân biệt hình vuông, hình chữ nhật theo đặc điểm đường bao riêng của từng hình. Tôi sử dụng que tính và ống hút với nhiều màu sắc để trẻ hứng thú khi xếp que tính thành các hình, từ đó trẻ nhận biết đặc điểm đường bao riêng của hình vuông và hình chữ nhật. Trẻ nói được đặc điểm của từng hình: Hình vuông được xếp bằng 4 que tính bằng nhau vì vậy đặc điểm của hình vuông là hình có 4 cạnh bằng nhau. Hình chữ nhật cũng được xếp bằng 4 ống hút với 2 ống hút dài bằng nhau và 2 ống hút ngắn bằng nhau vì vậy đặc điểm của hình chữ nhật là hình có 2 cạnh dài bằng nhau và 2 cạnh ngắn bằng nhau.

Các đồ dùng trên không chỉ sử dụng trong hoạt động làm quen với môn toán “Tách gộp trong phạm vi 4 và 5, dạy trẻ so sánh chiều cao của 2 đối tượng, dạy trẻ so sánh chiều dài của 3 đối tượng” mà còn sử dụng trong các hoạt động làm quen với toán khác như: “Nhận biết, tạo nhóm, thêm bớt trong phạm vi 3, 4, 5, tách gộp

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán. trong phạm vi 3, 5, sắp xếp theo quy tắc 1 – 1, 2 – 1, 1 – 2...” hay các hoạt động khác như hoạt động khám phá, hoạt động tạo hình, hoạt động góc... Qua các hoạt động sử dụng các đồ dùng đồ chơi tự tạo tôi nhận thấy trẻ hứng thú tham gia hoạt động, tiết học sinh động, trẻ tiếp thu kiến thức cô dạy như trẻ nhận biết, tạo nhóm, thêm bớt trong phạm vi 5, biết tách gộp trong phạm vi 5, biết sắp xếp theo quy tắc: 1 – 1, 1 – 2, 2 – 1, nhận biết, so sánh chiều dài, chiều rộng, chiều cao của 2, 3 đối tượng để giờ học đạt kết quả cao. Ngoài ra tôi còn làm nhiều đồ dùng khác như buu thiếp, hoa, rau củ, các hình chữ nhật, hình tam giác, cây cao, cây thấp, con vật to – nhỏ... để sử dụng cho hoạt động dạy trẻ làm quen với toán, phù hợp theo từng chủ đề, dễ sử dụng, gây hứng thú cho trẻ khi tham gia hoạt động.

Tôi luôn chú ý soạn giáo án phù hợp với khả năng và nhận thức của trẻ trong lớp mình cho giờ hoạt động làm quen với toán đảm bảo đầy đủ các nội dung tập hợp và số lượng, kích thước, hình dạng, định hướng không gian. Có nhiều sáng tạo trong quá trình hướng dẫn, dẫn dắt để giúp trẻ cảm nhận ngay với những hoạt động mà trẻ sẽ thực hiện và giúp trẻ hứng thú và hoạt động tích cực. Có tích hợp một số môn học khác. Tạo điều kiện dạy trẻ ở mọi lúc mọi nơi, kỹ năng chơi với các trò chơi với toán và kỹ năng tập hợp và số lượng kỹ năng về kích thước, kỹ năng về hình dạng, kỹ năng về định hướng không gian. Tạo điều kiện cho trẻ làm quen với kỹ năng học toán.

Để thực hiện tốt chương trình làm quen với toán theo hình thức đổi mới, giúp trẻ hứng thú và tự tin tham gia vào các hoạt động với toán, phát huy tốt khả năng toán của trẻ cần phải có các điều kiện về cơ sở vật chất phải tham mưu với nhà trường, phát động phụ huynh mua sắm đồ dùng phục vụ trong các tiết dạy. Bản thân tôi cũng phải tự sưu tầm, làm đồ dùng phục vụ cho các tiết dạy như que tính, hạt hạt... các con vật, hình hộp, tranh ảnh...

Để dạy trẻ có chất lượng thì bản thân tôi cũng phải tự bồi dưỡng học tập để có kiến thức, năng lực chuyên môn nghiệp vụ.

Cần quan tâm đến kiến thức cá nhân trẻ để có kế hoạch bồi dưỡng, uốn nắn, phát huy tích cực khả năng nhận biết của trẻ.

Giáo viên phải có khả năng dạy trẻ tập hợp về số lượng hình dạng, kích thước gây hứng thú hoạt động cho trẻ.

Tổ chức hoạt động với nhiều hình thức thay đổi: Sử dụng câu đố, thơ, truyện, trò chơi, bài hát, hoạt động vui chơi trên máy tính.

Giáo viên cần giúp đỡ trẻ, kịp thời cổ vũ, động viên, khuyến khích những trẻ thực hiện tốt.

Biện pháp 2: Xây dựng môi trường học tập trong và ngoài lớp.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Môi trường cũng là một yếu tố trực quan trực tiếp, tác động hàng ngày đến trẻ. Vì vậy việc xây dựng cảnh quan môi trường xung quanh được tôi đặc biệt quan tâm.

Trang trí, sắp xếp lớp học phòng học hài hoà hợp lý sẽ tạo được sự chú ý, sẽ hấp dẫn lôi cuốn trẻ vào giờ học theo giai đoạn, theo chủ điểm, theo nội dung từng bài.

Tuỳ vào nội dung của từng bài để bố trí trực quan xung quanh lớp giá đồ chơi, tranh treo tường cho hợp lý để trẻ luyện tập cũng như liên hệ thực tế.

Thí dụ: Đồ dùng đồ chơi mỗi bài học được xếp ở giá đồ chơi để trẻ có thể luyện đếm. Học về các con vật: Treo tranh một số con vật để trẻ đếm số lượng từng loại con vật. Trong bài học về một số phương tiện giao thông tôi sử dụng những hình ảnh trẻ vẽ và tô màu về các phương tiện giao thông để trang trí. Để tạo cho trẻ sự gần gũi và trẻ hứng thú vì nó là sản phẩm của trẻ, trẻ tự tạo ra chơi với sản phẩm của mình được tự mình trải nghiệm và thực hiện cách trang trí theo sự hướng dẫn của cô.

Biện pháp 3: Dạy trẻ đếm đúng số lượng, so sánh, thêm bớt, tách gộp nhóm đối tượng.

Muốn trẻ hào hứng tham gia và yêu thích học toán thì phải xây dựng nề nếp thói quen tốt trong học tập cho trẻ như cách ngồi học đúng tư thế, cách trả lời câu hỏi của cô, cách giơ thẻ số và cách sử dụng trực quan khi tham gia các hoạt động như thế nào: Cách thực hiện các bước trong hoạt động làm quen với toán ra sao? Làm thế nào để lôi cuốn trẻ vào giờ học, trẻ hứng thú say mê học toán. Những yêu cầu cần thiết với giáo viên trước khi chuẩn bị cho giờ hoạt động học, đó là phải soạn giáo án, chuẩn bị đồ dùng giáo cụ đầy đủ, thiết kế những trò chơi hấp dẫn và tìm biện pháp tốt nhất để giúp trẻ tiếp thu kiến thức dễ dàng.

Đầu tiên, chúng ta cần phải luyện cách đếm đúng để giúp trẻ cảm nhận được ý nghĩa về số lượng của các chữ số, dạy trẻ từ cách chỉ bằng ngón tay theo thứ tự, từ phải qua trái, từ trên xuống dưới, dạy trẻ từ dễ đến khó, phù hợp với nhận thức của trẻ, trẻ còn được luyện tập thêm vào hoạt động chiều.

Khi dạy trẻ so sánh, thêm bớt cần phải có sự chuẩn bị về đồ dùng đẹp, hấp dẫn phù hợp với bài dạy. Để lôi cuốn trẻ vào hoạt động tôi đã tạo ra nhiều các đồ dùng tự tạo, những hình ảnh đẹp, gần gũi với trẻ để trẻ kết hợp vận dụng vào tiết học. Giúp trẻ hứng thú tham gia vào hoạt động thì các hình thức cô và trẻ hoạt động

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán. cùng cần phải sáng tạo phong phú. Khi dạy thêm bớt tôi đặt câu hỏi so sánh thì đã có cháu đếm nhầm và nói ngay được kết quả. Bên cạnh đó, có những cháu nhút nhát phản ứng chậm chưa nhận ra được kết quả. Với những cháu chậm thì tôi thường giao nhiệm vụ vừa sức và bồi dưỡng thêm cho trẻ mọi lúc mọi nơi.

Thí dụ: có 5 bông hoa muốn còn lại 3 bông hoa thì phải làm thế nào? (Trẻ phải đếm rồi mới biết là phải bớt 2 bông hoa)

Khi dạy trẻ chia nhóm đối tượng thành 2 phần giáo viên phải là người hướng dẫn đúng, biết kết hợp các kỹ năng phù hợp với những hình thức sinh động để lôi cuốn trẻ thực hiện.

Cho trẻ thực hiện trực tiếp trên đồ dùng trực quan với nhiều hình thức giúp trẻ hứng thú và lĩnh hội kiến thức dễ dàng. Giáo viên chú ý quan sát từng trẻ để nhận biết và phân loại trẻ thành các nhóm: có khả năng nhận biết nhanh, chăm, bình thường, để tiện theo dõi và có kế hoạch cụ thể để bồi dưỡng đồng thời kết hợp với phụ huynh học sinh để cùng giáo dục trẻ nhằm tạo cho trẻ một tâm trạng vui vẻ, phấn khởi khơi gợi tính tò mò ham hiểu biết của trẻ.

Biện pháp 4: Cho trẻ làm quen với toán mọi lúc, mọi nơi.

Độ tuổi này vốn từ của trẻ phát triển nhiều hơn nhưng vẫn còn không ít cháu vào thời điểm đầu năm học diễn đạt suy nghĩ của mình chưa mạch lạc, thiếu chính xác, muốn cho trẻ hiểu và diễn đạt một số từ ngữ dùng trong tiết học làm quen với toán ở trường mầm non như cao, thấp, phải, trái, trên, dưới, trước, sau, to, nhỏ, bằng nhau, thêm, bớt, nhiều, ít ... thì cô giáo cần thường xuyên cung cấp cho trẻ nắm được các thuật ngữ toán học trẻ mới thực hiện tốt các yêu cầu trong các hoạt động làm quen với toán. Vì đặc điểm tâm sinh lý của trẻ là dễ nhớ mau quên, việc cung cấp kiến thức trong các tiết học chưa đủ để trẻ nhớ lâu, khắc ghi kiến thức mà giáo viên cần cung cấp mọi lúc, mọi nơi để mỗi ngày mỗi ít trẻ nhớ nhiều hơn, nhận thức đúng hơn về các thuật ngữ toán học và các chữ số mà cô giáo đã dạy.

Thí dụ: Đầu năm học, khi cho trẻ tập xếp hàng và di chuyển đội hình tôi kết hợp cho trẻ làm quen và ôn lại các thuật ngữ toán học đã được học như trước, sau, phải trái, trên dưới, cao thấp... tôi yêu cầu: Lớp xếp cho cô 4 hàng dọc theo tổ: cô phải vừa nói hiệu lệnh vừa đưa tay chỉ hướng từng tổ: tổ 1, tổ 2, tổ 3, tổ 4. Khi di chuyển đội hình sang phải hoặc sang trái thì tôi phải quan sát từng trẻ để kịp thời giúp đỡ những trẻ chậm. Sang học kì 2 tôi thay đổi khẩu lệnh tập hợp để trẻ làm quen với các thuật ngữ trước, sau nhanh hơn, chính xác hơn tôi yêu cầu: 4 tổ xếp thành 4 hàng dọc, 4 tổ trưởng đứng trước tổ mình, còn các bạn khác đứng sau. Di chuyển đội hình tôi sử dụng khẩu lệnh kết hợp với sắc xô trẻ sẽ di chuyển đội hình đúng theo yêu cầu.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Hoạt động “Làm quen với toán” không đòi hỏi giáo viên phải có nhiều năng khiếu song làm thế nào để truyền thụ kiến thức một cách chính xác mà giờ học không bị khô cứng giúp trẻ hứng thú và tiếp thu bài một cách nhanh nhất thì điều đó quả không dễ.

Trước khi dạy trẻ tôi cho trẻ làm quen trước mọi lúc mọi nơi để trẻ nắm bắt được nội dung của hoạt động.

Thí dụ: Đối với hoạt động làm quen với toán dạy trẻ “Nhận biết số 4” ở chủ đề thế giới động vật đối với giờ đón, trả trẻ tôi cho trẻ đếm các cháu nghỉ ở nhà tìm thẻ số 4 tương ứng gắn vào số lượng ảnh các bạn nghỉ trong ngày.

Mỗi tiết dạy làm quen với toán tôi đều có kế hoạch cho trẻ ôn luyện các kiến thức cũ có nội dung ngắn gọn, có nội dung trẻ sắp tham gia hoạt động thông qua các hoạt động vui chơi và các hoạt động khác bởi đây là cơ hội tốt để trẻ làm quen và hiểu rõ, khắc sâu hơn các kiến thức cơ bản về biểu tượng toán.

Thí dụ: Trong giờ hoạt động góc: trong quá trình trẻ chơi ở các góc tôi lại gần trẻ đặt ra các câu hỏi để trẻ trả lời.

+ Góc nấu ăn: Tôi sử dụng một số câu hỏi: Con đang chơi có mấy bạn ngồi ở bàn? Mỗi bạn khi ăn cần có mấy cái bát? Có 4 bạn thì cần có mấy cái bát? Mấy cái thìa? Mấy đôi đũa? Hôm nay con nấu món gì? Con nấu mấy món ăn? Các món ăn này được chế biến từ loại thực phẩm gì? Được chế biến như thế nào? Các món ăn này cung cấp chất gì? Qua đó trẻ biết được mỗi người khi ăn cơm cần có 1 cái bát, 1 cái thìa, 1 đôi đũa (Biết xếp tương ứng 1 – 1), biết tên các món ăn mà trẻ chế biến, biết các chất dinh dưỡng có trong các món ăn này, trẻ biết đếm thành thạo.

+ Góc chơi gia đình: Tôi sử dụng các câu hỏi: Nhà con có những ai? Có tất cả mấy người? Khi bé em con bé như thế nào? Khi em bé khóc con phải làm gì, khi em bé đói con phải làm gì? Qua đó trẻ biết tên các thành viên trong gia đình mình, biết gia đình mình có tất cả mấy người, trẻ biết cách bế em, biết dỗ em bé khi em bé khóc, biết dành tình cảm của mình cho người khác như yêu thương, quý mến em bé, biết nhường nhịn em...

+ Góc bán hàng: Dùng câu hỏi: Bạn bán gì? Bạn có bán bánh cốm không? Có mấy hộp tròn? Mấy hộp vuông? Bao nhiêu tiền một hộp bánh? Vậy tôi phải trả bao nhiêu tiền? Hộp bánh này ở trên hay ở dưới?

+ Góc bác sĩ: Sử dụng một số câu hỏi: Hôm nay con khám cho những bạn nào? Con khám cho mấy bạn? Các bạn bị làm sao? Khi bệnh nhân đến khám thì bác sĩ phải làm gì? Con khám như thế nào? Con dặn bệnh nhân của mình như thế nào? Khi chơi xong con phải làm gì? Qua những câu hỏi của cô rèn cho trẻ kỹ năng đếm trong phạm vi 5, biết các thao tác chơi của góc bác sĩ...

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Quá trình trẻ được chơi các góc thì trẻ cũng được làm quen với toán và được tiếp cận với bài sắp tới khi tôi hỏi trẻ về các nhóm đồ dùng, đồ chơi có số là 3,4,5 có xung quanh lớp trẻ sẽ dễ dàng tìm thấy.

Tạo cảm xúc và gây hứng thú cho trẻ không chỉ ở trong tiết học mà còn ở mọi lúc, mọi nơi. Tôi đã sử dụng các thủ thuật kết hợp với đồ dùng để vào bài sao cho hấp dẫn. Làm thế nào để với một thời gian ngắn cô cung cấp đầy đủ kiến thức cho trẻ, trẻ tiếp thu bài học một cách nhẹ nhàng và trẻ hứng thú tham gia hoạt động và nghĩ rằng đó là những điều có thật, đang xảy ra trong cuộc sống hàng ngày của trẻ.

Thí dụ: Hoạt động ngoài trời “Thăm quan khu vườn rau” tôi dẫn trẻ thăm quan vườn rau cùng trẻ đàm thoại có mấy loại rau, cho trẻ gọi tên từng loại rau, đặc điểm từng loại rau đó. Hay cũng chính trong hoạt động ngoài trời, tôi cho trẻ đếm số cây nhãn, cây bưởi, cây sấu, cây hoa sữa trong sân trường, hay hỏi trẻ bên phải con là cây gì, bên trái con là cây gì? Qua hoạt động trên trẻ được ôn luyện những kiến thức toán đã học, biết đếm trong phạm vi 5, trẻ biết xác định trái phải của bản thân...

Thí dụ: Giờ ăn tôi cho trẻ đếm số bạn ngồi ở bàn và hỏi trẻ bàn này có mấy bạn ngồi, cần có mấy cái bát, mấy cái thìa để ăn cơm? Hôm nay các con ăn món gì? Nó cung cấp chất gì cho cơ thể? Con ăn mấy bát cơm?

Không giống như những bộ môn khác, bộ môn cho trẻ “Làm quen với toán” nếu người dạy không có sự đầu tư nó sẽ đơn điệu và khô cứng. Chính vì vậy ngoài các biện pháp trên tôi còn sử dụng biện pháp tích hợp một số hoạt động khác với hoạt động cho trẻ làm quen với toán. Trước hết phải có chương trình kế hoạch tổ chức cao giờ hoạt động học, mỗi tuần phải có môn toán, thời gian từ 30 – 35 phút. Chuẩn bị cho giờ hoạt động học phải trước nhiều ngày để có thời gian giúp trẻ làm quen với các hình thức hoạt động để khi vào giờ hoạt động thì trẻ không còn lúng túng, trẻ tự tin vào hoạt động một cách thoải mái. Nắm bắt nội dung của từng hoạt động để có kế hoạch chọn nội dung kết hợp cho phù hợp. Không bắt buộc nhưng phải hợp lý có tích hợp 1- 2 môn học khác.

Hơn nữa, cần phải có sự chuẩn bị cho trẻ làm quen trước ở mọi nơi về các hoạt động: Đếm, nhận biết về nhóm đối tượng, nhận biết mối quan hệ hơn kém, so sánh thêm bớt các nhóm đồ vật, biết cách chia nhóm đối tượng thành hai phần. Các hoạt động không bắt buộc nhưng phải phong phú, sinh động.

Hoạt động chiều, tôi có thể cho trẻ so sánh, thêm bớt hoặc chia nhóm đồ vật thành hai phần khác nhau. Làm thế nào khi vào giờ hoạt động chung trẻ đã có sẵn kiến thức các bài để hoạt động một cách tự tin và thoải mái.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Các hoạt động của trẻ không nhất thiết phải áp đặt gò bó để giúp trẻ hứng thú tự tin. Để nâng cao hiệu quả giáo dục, trong tiết dạy cần lồng ghép, tích hợp một cách lô gích một vài môn học khác và tích hợp cần bám vào các chủ điểm.

Tôi luôn khuyến khích động viên trẻ mỗi khi hoạt động khả năng về toán của trẻ được nâng cao thì giáo viên cũng cần có khả năng kiến thức và kinh nghiệm để dạy trẻ các kỹ năng làm quen với toán.

Trong giờ hoạt động chung cũng như khi dạy trẻ ở mọi lúc mọi nơi. Ngoài việc giáo dục đồng bộ cho trẻ, tôi luôn quan tâm đến kiến thức cá nhân để có kế hoạch bồi dưỡng.

Ví dụ: Tôi phát hiện những trẻ có kỹ năng thêm bớt, so sánh chia nhóm tốt. Sau đó tôi sẽ có kế hoạch bồi dưỡng thêm, giúp trẻ phát huy khả năng, kiến thức của trẻ. Đối với những trẻ kỹ năng còn yếu, tôi cũng nắm bắt, gần gũi động viên trẻ theo bạn, dần dần giúp trẻ hoà nhập với chất lượng chung.

Để đạt được hiệu quả trong giờ hoạt động chung, giáo viên cần phải có kế hoạch, biện pháp, kinh nghiệm tổ chức những hoạt động nhằm nâng cao khả năng kiến thức về toán cho trẻ như: Tổ chức cho trẻ đếm nhận biết các nhóm đồ vật, nhận biết mối quan hệ hơn kém, chia nhóm đối tượng ở mọi lúc mọi nơi.

Biện pháp 5: Tích hợp một số hoạt động khác với hoạt động cho trẻ làm quen với toán.

Để hoạt động “Làm quen với toán” thật sự hứng thú hấp dẫn trẻ, giáo viên cần tích hợp một số hoạt động khác vào hoạt động cho trẻ làm quen với toán, qua đó giúp giờ học sinh động lại cung cấp và củng cố, mở rộng kiến thức toán cho trẻ.

Tích hợp môn thể dục vào hoạt động “Làm quen với toán” một cách nhẹ nhàng khéo léo để giúp trẻ hứng thú hào hứng và tích cực hơn.

Thí dụ: Tiết dạy trẻ phân biệt hình chữ nhật và hình vuông. Cô chuẩn bị hình chữ nhật và hình vuông đặt lên hai bàn hai tổ sẽ thi đua chọn hình chữ nhật và hình vuông, mỗi trẻ chọn một hình. Khi lên chọn hình thì trẻ phải chọn 1 hình đúng theo yêu cầu gắn lên bảng sau đó quay lại đập vào tay bạn phía sau bạn lại tiếp tục lên chọn hình. Thời gian thi đua của các đội là một bản nhạc khi bản nhạc kết thúc tổ nào có kết quả nhiều hơn thì tổ đó chiến thắng.

- Tích hợp môn tạo hình vào giờ toán. Khi nói đến toán người ta hay nói đến sự khô khan, sự nhàm chán, trẻ thường không thích học, đặc biệt là đến cuối tiết học sự tập trung chú ý của trẻ kém tôi tổ chức các trò chơi để thu hút sự chú ý, tích cực tham gia của trẻ như trò chơi “Ai khéo tay hơn”. Trẻ vẽ, tô màu, dán hoa để trang trí bưu thiếp, gắn quả lên cây. Khi tham gia trò chơi trẻ được ôn luyện những kiến thức toán đã học, được vẽ, tô màu, dính hoa vào hai bưu thiếp sao cho số hoa

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

ở 2 bưu thiếp bằng 4 bông hoa, 4 bông hoa hoặc dán quả vào 2 cây sao cho số quả trên 2 cây bằng 4, biết dán thẻ số số tương ứng với số hoa, quả. Qua đó trẻ được phát huy trí tưởng tượng, biết gộp trong phạm vi 4, nhận biết số lượng trong phạm vi 4, đồng thời phát triển thẩm mỹ và vận động, tạo cảm giác thoải mái, hứng thú trong giờ học.

- Tích hợp văn học vào tiết toán: Để lôi cuốn trẻ khi tham gia hoạt động, giáo viên có thể kể một câu chuyện để tạo hình huống hấp dẫn giúp trẻ dễ dàng bị lôi cuốn vào bài học và sử dụng đồ dùng học tập một cách hiệu quả, tạo sự logic xuyên suốt tiết học toán. Thí dụ: Trong tiết tạo nhóm số lượng trong tôi đã kể cho trẻ nghe đoạn chuyện về bạn Thảo đi hái hoa mang về cho mẹ rồi tiếp tục đi hái rau giúp mẹ, yêu cầu trẻ xếp hoa và đếm giúp bạn Thảo xem có tất cả bao nhiêu bông hoa, rồi có những chú bướm xinh bay đến đậu lên phía trên của những bông hoa đó, yêu cầu trẻ xếp tương ứng 1 – 1 (1 bướm tương ứng với 1 bông hoa), đoạn chuyện đó tạo hứng thú với trẻ từ đó gây được sự chú ý với trẻ hơn.

Biện pháp 6: Sưu tầm hình ảnh, làm đồ dùng dạy học và trang trí lớp nhằm cung cấp kiến thức toán học cho trẻ.

Việc sưu tầm hình ảnh là việc làm thường xuyên của bản thân tôi từ khi bước vào nghề dạy trẻ, đến đâu, đi chỗ nào, gặp ai tôi đều quan sát, để ý ai có hình hoạ báo cũ, tờ rơi quảng cáo, lịch cũ.... Tôi đều xin và cất giữ, tôi biết rằng những cái bỏ đi của người khác lại là những đồ dùng dạy học thật bổ ích cho các cô, các cháu ở trường mầm non, qua bàn tay khéo léo, cách bày trí trong phòng, ở các góc trong lớp học. Nhân dịp người ta quảng cáo về các loại xe máy, ô tô.... Tôi đến cửa hàng xe máy tham quan, tìm hiểu.... thế là nhận được 1 tập tranh xe máy, ô tô để phục vụ chủ điểm phương tiện giao thông. Tôi vào siêu thị thấy có quảng cáo tờ rơi về các loại quần áo, các loại động vật, đồ dùng trong gia đình, các loại hoa quả... tôi nhanh tay xin lấy, những tờ rơi này vừa có màu sắc đẹp, hấp dẫn trẻ, hình ảnh lại chính xác làm đồ dùng dạy học. Ngoài ra tôi còn sưu tầm lịch cũ, cứ vào gần cuối tháng 12 hàng năm tôi vận động mỗi phụ huynh cho những tập lịch cũ, nhằm sưu tầm những hình ảnh đẹp như phong cảnh quê hương, các di tích lịch sử, các cây cầu nổi tiếng ở Việt Nam, các loại hoa, loại cây cảnh đẹp... Từ những hình ảnh sưu tầm được, tôi còn dùng để trang trí lớp hoặc dùng để bồi tranh, bồi hình lô tô, làm các hộp quà...

Tôi cắt các chữ số ở ở lịch lốc từ số 1-10 dán vào giấy bìa làm thẻ số cho 100% số cháu trong lớp học toán, đồ dùng chữ số có nhiều màu sắc đẹp hấp dẫn trẻ khi học. Còn thẻ chữ to của cô và thẻ chữ sử dụng trong các trò chơi là cắt từ lịch lốc lớn.

Thực hiện biện pháp này tôi thấy không những đồ dùng dạy toán của lớp tôi đầy đủ mà các môn học khác cũng có nhiều, vì tận dụng được tranh ảnh sưu tầm

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán. nhiều loại, nhiều dạng, dùng không được việc dạy thì để trang trí lớp, để cho cháu học cắt số, cắt hình, hoặc tự vẽ hình rồi cắt.

Biện pháp 7: Sáng tạo một số trò chơi trong hoạt động làm quen với toán.

Là một giáo viên tôi luôn có suy nghĩ, cần cố gắng thiết kế trò chơi nhằm thu hút trẻ hứng thú tham gia các hoạt động. Để tăng tính hấp dẫn của giờ học toán tôi áp dụng những trò chơi sáng tạo vào các giờ học có tác dụng kích lệ trẻ tốt hơn. Khi tham gia tiết học trẻ tiếp thu được kiến thức về toán. Song việc sáng tạo ra các trò chơi quả là khó, các trò chơi vừa hấp dẫn trẻ, vừa mang tích tư duy và thông qua trò chơi trẻ phải áp dụng những kiến thức khác nhau trong tiết học.

Thí dụ: Dạy trẻ đếm đến 5, cho trẻ chơi trò chơi “Ai tinh mắt”, yêu cầu trẻ đếm từng loại rau và gắn thẻ số 5 vào luống rau nào có số lượng là 5.

Thí dụ: Với tiết dạy “Số 5 tiết 2” tôi cho trẻ chơi trò chơi “5 con cua đá”

5 con cua đá bò trên thân gỗ.

Ăn những con bọ thật là ngon ngon.

Bỗng 1 con rơi tồm xuống ao.

Hỏi còn mấy con cua đá?

4 con cua đá bò trên thân gỗ.

Ăn những con bọ thật là ngon ngon.

Bỗng 1 con rơi tồm xuống ao.

Hỏi còn mấy con cua đá?

3 con cua đá bò trên thân gỗ.

Ăn những con bọ thật là ngon ngon.

Bỗng 1 con rơi tồm xuống ao.

Hỏi còn mấy con cua đá?

2 con cua đá bò trên thân gỗ.

Ăn những con bọ thật là ngon ngon.

Bỗng 1 con rơi tồm xuống ao.

Hỏi còn mấy con cua đá?

1 con cua đá leo trên thân gỗ.

Ăn những con bọ thật là ngon ngon.

Bỗng 1 con rơi tồm xuống ao.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Hỏi còn mấy con cua đá?

Qua trò chơi giúp trẻ biết bớt trong phạm vi 5, không những thế trẻ lại thấy hứng thú khi tham gia hoạt động vì trẻ đang chơi trò chơi chứ không phải đang học.

Thí dụ: Tiết dạy tách gộp trong phạm vi 5, sử dụng trò chơi “Đi siêu thị” , mỗi hộp bánh có 5 cái bánh, mỗi lần đi mua chỉ mua 1 cái bánh, mua bánh xếp vào đĩa tương ứng với số trên đĩa, bày 5 cái bánh vào 2 đĩa.

Bánh cốm và bánh đậu

Bánh bông lan cuộn

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Trên đây là một số trò chơi đã được tôi áp dụng vào các tiết học toán và tôi thấy trẻ học rất hứng thú, thoải mái và đạt kết quả cao, kích thích được nhiều trẻ rụt rè, nhút nhát ở lớp tôi trở nên bạo dạn hơn như cháu: Duy Anh, Phương Liên, Phương Vy, Hải Linh, Hoàng Ngân, Khánh Nguyên, Khôi Nguyên, Quang Minh... Qua các trò chơi này cô chỉ là người hướng dẫn, gợi mở, phát huy tính tích cực của trẻ, trẻ trở thành trung tâm của mọi hoạt động. Tuy nhiên để trò chơi đạt kết quả cao hơn nữa thì nhiệm vụ của giáo viên là rất quan trọng. Cô giáo phải giải thích được luật chơi một cách rõ ràng, mạch lạc và dễ hiểu. Đồng thời trong quá trình chơi cô phải giúp đỡ trẻ yếu, tùy thuộc vào khả năng của trẻ, mức độ yêu cầu của từng trò chơi bằng cách phức tạp dần trò chơi, hiệu lệnh chơi, luật chơi để trẻ được thực sự tập luyện, củng cố kiến thức của mình. Khi tổ chức chơi không những phải chú ý đến mục đích dạy học để củng cố kiến thức và rèn luyện kỹ năng mà còn phải chú ý đến mục đích giáo dục rèn luyện những phẩm chất đạo đức, quy tắc ứng xử. Các trò chơi cần được lựa chọn, tổ chức theo hệ thống nhất định phù hợp với quá trình dạy học như vậy hoạt động mới đạt kết quả cao. Và một phần quan trọng không thể thiếu đó là kiểm tra kết quả cuộc chơi cho trẻ kiểm tra cùng cô thông qua việc kiểm tra cô có thể biết được kết quả tiết học vừa dạy. Trong quá trình diễn ra các trò chơi cô phải kết hợp chặt chẽ, sinh động để kết quả đạt kết quả tốt.

Biện pháp 8. Phối kết hợp với phụ huynh để dạy trẻ học tốt môn Toán.

Giáo viên nên thường xuyên trao đổi với phụ huynh về các hoạt động học của các con ở lớp, bởi đây là cầu nối vững chắc trong việc giáo dục trẻ. Ngoài thời gian ở trường trẻ về nhà với bố mẹ, các con sẽ bộc lộ hết tình cảm của mình cũng như những kiến thức cô giáo cung cấp ở trường. Vì vậy, cần phối hợp với phụ huynh để củng cố những gì cháu đã tiếp thu ở trường, đặc điểm tâm sinh lý của trẻ mầm non là dễ nhớ mau quên nên cần thường xuyên ôn luyện.

Mỗi tuần ở góc phụ huynh tôi đều cập nhật thông tin mới về chương trình dạy trẻ của lớp qua từng bộ môn, tên đề tài để những lúc đón trả trẻ phụ huynh đọc và cùng giáo viên thực hiện. Thực hiện sự chỉ đạo của nhà trường mỗi năm tôi tổ chức họp phụ huynh 3 lần để trao đổi những thông tin mới về tình hình sức khỏe, sinh hoạt ăn ngủ, chơi, học của cháu tại trường, ngoài ra giờ đón trả trẻ tôi thường xuyên liên hệ với phụ huynh tình hình trong ngày để cùng có sự phối hợp kịp thời trong công tác chăm sóc và giáo dục trẻ.

Ngoài ra còn phối hợp phụ huynh hỗ trợ về công sức như cắt đồ dùng, xin lịch, tờ rơi, tờ quảng cáo để làm đồ dùng dạy học và trang trí lớp.

III. KẾT QUẢ:

Qua quá trình hoạt động làm quen với toán theo hình thức đổi mới tại lớp trong vài năm. Tôi thực hiện nghiêm túc chương trình theo hướng đổi mới, với việc vận dụng một số biện pháp, một số kinh nghiệm trên. Tôi thấy trẻ không còn cảm

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán. Thấy sợ hãi khi học môn toán, trẻ tích cực tham gia hoạt động, tự tin, thoải mái. Đặc biệt, trẻ đã có một số biểu tượng sơ đẳng về tập hợp, số lượng, hình học, định hướng không gian. Kết quả đạt được như sau:

Tổng số: 47 trẻ.

STT	Khả năng nắm được kiến thức và kỹ năng thực hành	Kết quả	
		Số lượng	Tỷ lệ
1	Loại tốt	13	27.7 %
2	Loại khá	16	34 %
3	Loại trung bình	12	25.5 %
4	Loại yếu	6	12.8 %

So sánh kết quả ban đầu, số trẻ ham thích học toán, nắm được kiến thức và kỹ năng thực hành tăng hơn rất nhiều so với đầu năm.

Hơn nữa, trẻ hào hứng tham gia hoạt động học, hăng hái giơ tay phát biểu.

Trẻ biết đếm để xác định số lượng của 1 nhóm đồ vật trong phạm vi 5, biết tạo nhóm đồ vật theo số lượng cho trước và biết mối quan hệ hơn kém của các số lượng trong phạm vi 5.

Trẻ biết so sánh sự giống và khác nhau về số lượng giữa 2 nhóm đồ vật, về kích thước giữa 2 đối tượng theo độ lớn và theo chiều dài, chiều rộng, chiều cao.

Trẻ nhận biết và diễn đạt được mối quan hệ về chiều dài của 3 đối tượng (Dài nhất – ngắn hơn – ngắn nhất).

Biết phân biệt được các hình học phẳng: Hình vuông, hình tròn, hình chữ nhật, hình tam giác dựa vào dấu hiệu nổi bật về đường bao của từng hình.

Trẻ nhận biết, phân biệt các khối: khối cầu, khối trụ, khối vuông, khối chữ nhật, khối tam giác.

Trẻ biết xác định vị trí đồ vật ở phía phải – phía trái, phía trước – phía sau, phía trên – phía dưới của bản thân. Phía trước – phía sau; phía trên – phía dưới của người khác.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Trẻ biết cách chơi các trò chơi, chơi đúng luật và hứng thú.

Trẻ hứng thú trong hoạt động làm quen với toán, tích cực tham gia hoạt động.

Những biện pháp trên tôi đã vận dụng vào việc tổ chức cho trẻ làm quen với toán ở lớp tôi và tôi nghĩ rằng những kinh nghiệm của tôi rất đơn giản giáo viên có thể dễ dàng thực hiện.

IV. BÀI HỌC KINH NGHIỆM:

Với kinh nghiệm thực tế trong quá trình dạy “Hoạt động làm quen với toán” có sự giúp đỡ và đóng góp ý kiến của ban giám hiệu nhà trường tôi đã thực hiện giáo dục toán theo đổi mới đạt kết quả cao trong năm học. Tôi đã rút ra một số kinh nghiệm sau:

Giáo viên phải có lòng yêu nghề mến trẻ, có lòng nhiệt tình và nắm được đặc điểm tâm sinh lý của trẻ từ đó nghiên cứu bài soạn sao cho phù hợp với trẻ.

Giáo viên phải là người giàu kinh nghiệm, phải có tính linh hoạt, tính tích cực tìm tòi, học hỏi.

Giáo viên phải là người có kiến thức chuyên môn vững vàng. Có sáng tạo trong việc tổ chức hoạt động để gây hứng thú cho trẻ.

Chuẩn bị đồ dùng, đồ chơi trong tiết học, đẹp, sinh động, sáng tạo giúp trẻ hứng thú chơi trò chơi và tích cực tham gia hoạt động. Lựa chọn, tổ chức các trò chơi sáng tạo, sinh động phù hợp với trẻ ở lớp. Biết kết hợp trò chơi động và trò chơi tĩnh trong một tiết học.

Cô phải có tác phong sư phạm mẫu mực, dịu dàng, giọng nói truyền cảm thể hiện tình yêu thương đối với trẻ. Luôn quan tâm đối xử công bằng đối với tất cả các trẻ trong lớp, giúp đỡ động viên trẻ bé, trẻ chậm.

Biết chọn nội dung tích hợp, trình bày, hấp dẫn và phù hợp.

Nắm vững đặc điểm nhận thức của từng trẻ để có phương pháp dạy phù hợp, nhằm phát triển khả năng nhận thức về toán cho trẻ và đảm bảo chất lượng giáo dục đồng bộ.

Quá trình dạy, giáo viên phải quan tâm đến kiến thức cá nhân để có biện pháp bồi dưỡng phù hợp.

Phải tạo điều kiện dạy trẻ ở mọi lúc, mọi nơi. Các bài tập chuẩn bị cho giờ hoạt động chung cũng như dạy các kỹ năng về toán cho trẻ.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Giáo viên phối hợp chặt chẽ với ban giám hiệu cùng với các giáo viên trong trường và phụ huynh học sinh có kế hoạch chăm sóc giáo dục trẻ để tổ chức các hoạt động đạt hiệu quả tốt.

D – KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ:

I. KẾT LUẬN:

Giáo dục làm quen với toán theo hình thức đổi mới giúp trẻ được hoạt động thoải mái, trẻ tham gia vào các hoạt động làm quen với toán một cách tự tin.

Giờ hoạt động làm quen với toán theo hình thức đổi mới diễn ra nhẹ nhàng, không gò bó, cô và trẻ cùng được hoạt động thoải mái, mở rộng được kiến thức. Thông qua hoạt động học với hình thức tổ chức kết hợp các trò chơi tĩnh và trò chơi động giúp trẻ dễ dàng lĩnh hội kiến thức.

Để giờ hoạt động với toán đạt kết quả, lôi cuốn, thu hút sự chú ý của trẻ giúp trẻ hứng thú tham gia hoạt động làm quen với toán, đòi hỏi giáo viên phải có lòng nhiệt tình, phải nắm chắc phương pháp, thay đổi hình thức tổ chức sinh động, hấp dẫn trẻ.

Nội dung lồng ghép phải lựa chọn tích hợp nhẹ nhàng.

Giáo viên phải gây được hứng thú cho trẻ bằng nhiều hình thức, phải sử dụng đầy đủ đồ dùng trực quan phù hợp, đẹp mắt, sử dụng hiệu quả trong một tiết học, trong nhiều trò chơi sáng tạo, đảm bảo tính thẩm mỹ và tính giáo dục cao.

Thường xuyên học hỏi, trau dồi kiến thức, tìm tòi, vận dụng nhiều thủ thuật, nghệ thuật khi lên lớp.

Phải tạo môi trường hoạt động mở cho trẻ.

Phải xây dựng kế hoạch cụ thể hàng tuần để rèn những trẻ học khá, trẻ yếu, trẻ cá biệt.

Xác định được vai trò quan trọng của phụ huynh để kết hợp với phụ huynh giáo dục trẻ.

II. KHUYẾN NGHỊ:

1. Đối với giáo viên:

Tích cực học tập, tự trau dồi kiến thức, học hỏi kinh nghiệm của đồng nghiệp để nâng cao trình độ chuyên môn.

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Sưu tầm, nghiên cứu tài liệu để thay đổi hình thức tổ chức tiết dạy và nâng cao nghệ thuật lên lớp.

Lời nói của cô phải gần gũi, nhẹ nhàng, rõ ràng và diễn cảm thể hiện đúng hoàn cảnh, đúng tình huống kết hợp với cử chỉ, điệu bộ, ánh mắt, nét mặt của cô để thu hút sự chú ý của trẻ. Đồng thời cung cấp kiến thức chính xác và phù hợp với nội dung bài dạy, phù hợp với nhận thức của trẻ.

Thường xuyên trao đổi với phụ huynh, kết hợp với phụ huynh để có biện pháp giáo dục trẻ một cách tốt nhất, hiệu quả nhất.

2. Đối với Ban giám hiệu:

Tạo điều kiện cho giáo viên trong trường được tham gia các buổi kiến tập, các lớp tập huấn để giáo viên có cơ hội học hỏi thêm kinh nghiệm tổ chức các hoạt động giáo dục trong trường mầm non.

Tổ chức các tiết dạy mẫu để giáo viên nắm chắc hơn, hiểu sâu hơn phương pháp giảng dạy.

Tích cực tham mưu với các cấp lãnh đạo để đầu tư thêm cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho công tác chăm sóc và giáo dục trẻ.

3. Đối với ngành giáo dục:

Mở các lớp tập huấn, các buổi kiến tập để các giáo viên mầm non có cơ hội được mở rộng kiến thức và nâng cao trình độ chuyên môn.

Tổ chức hội thi chuyên đề làm quen với toán.

Trên đây là một số biện pháp giúp trẻ học tốt môn làm quen với toán. Rất mong được sự đóng góp ý kiến của các cấp lãnh đạo của các bạn đồng nghiệp để bản sáng kiến kinh nghiệm đạt kết quả cao hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tôi xin cam đoan đây là sáng kiến kinh nghiệm của tôi, không sao chép nội dung của người khác.

Xác nhận của thủ trưởng đơn vị   Hà Nội, ngày   tháng   năm 2017

Một số biện pháp giúp cho trẻ mẫu giáo 4 – 5 tuổi học tốt môn làm quen với toán.

Nguyễn Thị Thanh Thủy